

19. JÉZUS CSODÁT TESZ: LÁZÁR FELTÁMASZTÁSA

(Jn 11,1–44)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

BARTA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.

FARKASFALVY, D., Testté vált szó, Budapest, 1987.

JAKAB-SZÁSZI, A./MIHALINA, L./NAGY, M./SZABÓNÉ ZIMÁNYI, N. Újszövetségi bibliaismeret, alapmodul, Budapest, 2015.

KÁLVIN, J., János evangéliuma magyarázata, Budapest, 2011.

WILKENS, U., Das Evangelium nach Johannes, Göttingen, 1998.)

Lázár feltámasztásának csodája Istennek a halál feletti hatalmáról tesz bizonyóságot.

Csodák a Bibliában

Ószövetség

Csodának számít az Ószövetségben minden olyan megmagyarázhatatlan esemény, amely eltér a teremtéskor meghatározott természeti törvényektől. És csodának éli meg az Istenben hívő ember magát a teremtés és a gondviselés tényét is. És csodának nevezhető bizonyos történések időzítése is. Amikor akkor történik meg valami, amikor Isten akarja. Illés történetében például az Úr által megszabott ideig nem esett az eső, majd esni kezdett, amikor Isten ezt akarta. Nagyon fontos, hogy bármilyen csodáról is legyen szó (a teremtés csodája, a tíz csapás, a Vörös-tengeren való átkelés, a pusztai vándorlás során bekövetkezett csodák vagy Naamán meggyógyítása) a hangsúly végig Isten tettén, és nem magán a csoda történésein, körülményein van. Minden csoda egy olyan jel, amely Isten hatalmáról tanúskodik.

Újszövetség

Az Újszövetség ezt a gondolatot viszi tovább. Isten hatalma mutatkozik meg a rendkívüli történetekben. Az evangéliumok beszámolnak arról, hogy Jézus számtalan csodát tett. Gyógyított, megszállottakat szabadított meg, halottakat támasztott fel, teremtő és természeti csodákat vitt véghez. Azt hirdette, hogy ezek a csodák Isten kezdődő uralmának a jelei. Az emberek szemében Jézus csodatévő hatalma annak is a bizonyítéka volt, hogy Isten küldte Őt. Csodáival a nehéz élethelyzetben élőkön segített, a betegeken, szegényeken, a kirekesztetteken, a szomorúakon. Jézus csodái reményt adtak arra, hogy az élet megváltozhat, és nem kell beletörődve lemondani a változás lehetőségéről. A csoda sokszor provokálta a hallgatóságot arra, hogy színt valljanak Jézus személyéről. Csodái hatására sokan követni kezdték Őt, és hinni kezdtek tanításainak.

Csodák kísérték az apostolok útját is. Ugyanúgy, mint Jézusnál, az igehirdetésüket hitelesítették. (ApCsel 20 és ApCsel 28)

Feltámasztási csodák

Az Ószövetségben két feltámasztás-történetet olvashatunk: Elizeus és Illés prófétánál (1Kir 17,17–24; 2Kir 4,18–37). A csodák igazolták a próféták Istentől kapott küldetését. Ezeknek a történeteknek a közös jellemzője:

- Nem sokkal a halál beállta után történt a csoda.
- Isten emberéhez kötött a csoda.
- Az elhunytat a korábbi földi életébe hozza vissza.

Jézus csodái közül kiemelkednek azok, amelyek során erejével képes volt legyőzni a halált is. Ezzel nyilvánvalóvá tette, hogy mindenféle természeti törvény fölött Úr, és előre is utalt a saját feltámadására is. Hiszen Ő a „*feltámadás és az élet*” (Jn 11,25).

Az Újszövetségben összesen öt feltámasztási csodáról olvasunk híradást. Három Jézusé, egy Péter és egy Pál apostolságához kapcsolódik.

Lázár mellett Jézus egy fiút és egy lányt támasztott fel. Olyan életeknek adott egy újabb esélyt, amelyek valójában még nem teljesedtek ki.

Naini ifjú: (Lk 7,1–17) Egy özvegyasszony egyetlen fiát támasztotta fel Jézus, miután találkozott a temetési menettel.

Jairus lánya: (Lk 8,40–56) Egy másik történetben Jézus Jairus lányát hozta vissza halálos betegsége után az életbe. Jézus a halálát alváshoz hasonlította, amelyből felébresztette a lányt.

Péter Tábitát (ApCsel 9,36–43) és **Pál Eutikhoszt** (ApCsel 20,7–12) hozta vissza a földi életébe.

Lázár feltámasztása

Lázár feltámasztása annyiban tér el az összes többi bibliai feltámasztási csodától, hogy ebben az esetben egy hosszabb ideje halott ember jöhet vissza a földi életbe.

A történet leírásának a szerkezete:

1. Bevezetés: A szereplők ismertetése, Lázár betegségének a ténye. (1–5. v.)
2. Jézus és a tanítványok beszélgetése (6–16. v.)
 - Téma: Jézust veszély fenyegeti (6–10. v.)
 - Téma: Lázár halála (11–16. v.)
3. Jézus és Márta párbeszéde (17–27. v.)
4. Jézus találkozik Máriával (28–37. v.)
5. Lázár sírjánál (38–44. v.)

Lázár feltámasztási történetének a leírása sok sajátosságot hordoz.

– Összehasonlítva Lázár feltámasztásának történetét a naini ifjú és a Jairus lánya feltámasztásának a történetével, feltűnő, hogy mennyire realiztikusan ábrázolja a tényeket itt az evangélium.

– Ebben a történetben hangsúlyosak az érzelmek. A Lázár iránt érzett szeretete Jézust arra készíti, hogy az élete kockáztatása árán is visszamenjen Júdeába. Sírt Mária, sírtak a zsidók (33. v.) és végül Jézus maga is sírt (35. v.)

– Jézus halálra adatása előtti utolsó történet arról szól, hogy Jézus a halál felett is Úr. Előrevetíti ez a feltámasztási csoda Jézus feltámadását.

1. A történet bevezetője (1–5. v.)

János evangélista bemutatja azokat a személyeket, akikkel Jézus és a tanítványai találkozni fognak. A leglényegesebb információk: név, lakhely és legjellemzőbb cselekmény. Nem tudjuk meg, hogy mi volt Lázár betegsége, csak a tényről tudósít az evangélium. Betánia az Olajfák-hegyétől mintegy három kilométerre keletre fekvő település volt. A szinoptikus evangéliumok csak a passiótörténettel összefüggésben említik meg. Elképzelhető, hogy János evangéliumának első olvasói, akik számára ismert volt ez a tény, automatikusan összefüggésbe hozták ezt a csodát Jézus szenvedéstörténetével. A Jézusnak szóló üzenet egyszerű tényközlés, amely nem tartalmaz semmiféle kérést: „*Uram, íme, akit szeretsz, beteg.*” (Jn 11,3) Az

üzenetből hiányzik Lázár név szerinti megnevezése, bizonyára egyértelmű volt a nővérek üzenetéből, hogy kiről van szó. A szeretetre utalás indirekt felszólítás. Kálvin ezt a rövid mondatot a kérő imádságról való tanításnak is tekinti, nem szükséges a hosszú ima, gondukat és aggodalmunkat röviden is elmondhatjuk Istennek. Ahol Isten szeretete jelen van, ott közel a szabadulás is (Kálvin). Jézus a betegség tényére válaszol. Válasza profetikus. A betegségnek célja van és nem veszélyes, nem kell aggódni miatta. Ez a betegség ugyanúgy Isten dicsőségét szolgálja, mint a vakon születetté (Jn 9,3).

2. Jézus és a tanítványok beszélgetése (6–16. v.)

– Beszélgetés témája: Jézust veszély fenyegeti (6–10. v.)

A történet leírása meglepő. Ahelyett, hogy Jézus azonnal Betániába sietne a beteg barátjához, akit ráadásul szeret, vagy meggyógyítaná távolról, marad a tanítványai körében, biztonságos környezetben. Isten logikája nem egyezik az emberével. Lázár otthona, Jeruzsálem környéke már nem volt biztonságos Jézus és tanítványai számára. Hiszen ezelőtt nem sokkal Jeruzsálemben meg akarták kövezni, el akarták fogni (Jn 10,22–42). Az ókori időszámítás a 24 órából álló napot két egyenlő részre osztotta, 12 óra nappal és 12 óra éjjel. Jézus arról beszélt, hogy az ellenséges indulatoktól függetlenül neki a világosságban kell járnia, és tetteit nem irányíthatja a félelem.

– Beszélgetés témája: Lázár halála (11–16. v.)

Jézus Lázár halála kapcsán ugyanúgy az alvás képet használja, mint Jairus lánya esetében. Ismert kép volt ez abban az időben, ennek ellenére a tanítványok láthatóan nem értették meg Jézust vagy nem akarták elfogadni, amit megértettek. Ezért megmagyarázta nekik, hogy Lázár meghalt. A történeten végighúzódik a tanítványok értetlensége. Ez tetőzik Péter heves kirohanásában. Jeruzsálemből sokan érkeztek Lázár temetésére.

3. Jézus és Márta párbeszéde (17–27. v.)

A négy nap jelentősége: A zsidó gondolkodás szerint a lélek (nefes) három nap alatt hagyja el a testet, ami után már visszafordíthatatlanul beáll a halál. A négy nap kiemeli a csoda nagyszerűségét. A zsidóság itt egyszerűen kortársakat jelent, nem ellenségeseket, hiszen a gyászoló családot jöttek vigasztalni. A két testvér eltérő viselkedése nem meglepő. Márta az aktív, a nyugtalan, Mária a csendesebb. Márta szavaiból kiderül, hogy hisz Jézus gyógyító erejében. Márta kortársaival együtt hitt abban, hogy az utolsó ítélet idején Isten mindenkit feltámaszt. Az evangélium legfontosabb mondata hangzik el Jézus szájából, ami túlmutat Lázár feltámadásán. Jézus magát nevezi feltámadásnak és életnek. Nem csak vissza tudja adni az életet, hanem Ő maga az Élet. Jézus hitvallástételre szólítja fel Mártát. Ez egy megelőző hitvallás, ami nem a látottakon és a tapasztaltakon alapul, hanem a Jézustól kapott ígéreten, és a meglévő bizalmi kapcsolaton. A hitvallás tartalma túlmegy a kérésen. A kulcsszavak: Krisztus, Isten Fia, kell, eljönni, világba. Egy messiási hitvallásról van szó.

4. Jézus találkozik Máriával (28–37. v.)

Márta szavaiból kiderül, hogy Jézust Mesternek nevezik a barátai. Márta mondata fontos teológiai igazságot hordoz: Jézus jelenléte és a hívás összetartozik. Amit Márta megsúgott a testvéreinek, azt nem hallhatta a vigasztalók tömege. Ezért következtettek arra, hogy a sírhoz indul. Meglepő, hogy Mária nem oda megy. Nem a halált jelképező sírhoz, hanem az Élethez. Leborulása az alázat, a tisztelet, a hitvallás jele. Bár a két testvér különböző, mind a ketten ugyanolyan elkötelezettek Jézus iránt. Bár Jézus pontosan tudja, hogy mit fog cselekedni, részt vesz Mária gyászában. Néhány gyászoló a korábban meggyógyított vak esetét említi (9. r.)

5. Lázár sírjánál (38–44. v.)

A jelenlévők nem tudhatták, hogy Jézus mire készül. Márta szólalt meg, és ellenkezett. Jézus a hit és a látás összefüggésére utal, ahogyan ezt gyakran kiemeli János evangélista. A hit vezet

látáshoz, és nem fordítva. Ahogyan szokta Jézus, a csodatételek előtt az Atyához fordul imádságban. Az imádság különlegessége, hogy Jézus múlt időben beszél. János evangéliumában ez Jézusnak az első nyilvános imádsága. A történet csúcspontja Lázár kihívása. Ez a legerősebb hang a történetben szó szerint és átvitt értelemben is. A feltámasztott Lázár a temetési szokás szerinti pólyákkal betekerve lép elő a halálból az életre, az arca is elfedetten. Ahogyan a teremtéskor Isten szava előhívta a semmiből a létezőket, ugyanúgy Jézus szavára lesz a halottból élő. Jézus szava életadó erő. Ha Jézus feltámasztására gondolunk, ott a kendők szépen össze voltak hajtogatva. A csoda után Jézus kérte, hogy a tömeg engedje, hogy Lázár átvonuljon közöttük. Lázár feltámasztásának a története mindennél világosabban támasztja alá, hogy Jézusnak hatalma van a halál felett. Lázár feltámasztása egy jel volt. A történet érdekessége, hogy Lázár nem szólal meg. Sem betegségében, sem feltámasztása után nem halljuk a véleményét. Vele megtörtént a csoda. Ezzel kiemeli János evangélista Jézus és Lázár feltámasztása közötti különbséget.

Ez a csoda élete végső, lezáró cselekedete, amit közvetlenül halála előtt tett. A csodának nagy hatása lett. Sokan hinni kezdtek Jézusban (János evangélista kiemeli, hogy zsidók is 11,45). Ez a csoda a farizeusok és a nagytanács számára olyan botrányos volt, hogy ekkor határozták el, hogy megölik Jézust (11,53). Kálvin János szerint Lázár feltámasztásának a története nemcsak Jézus feltámasztására mutat előre, hanem a „mi jövőbeni feltámasztásunk élő képmása” is.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A halál témájával és a gyermekkori gyászfeldolgozással a harmadikos évfolyam Veszteségeink című leckénél találunk részletesebb leírást, szempontokat. Lázár feltámasztása kapcsán a temető, a sír és a feltámasztás üzenetét kapcsoljuk össze a gyermekekben.

Nagy eltérések lehetnek az egyes csoportok, gyermekközösségek, gyülekezetek és családjaik között, hogy ki mennyire temetőlátogató, mennyire tartják a katolikus Mindenszentek ünnepét. Fontos, hogy a gyermekközösség alapélményeiből és tapasztalataiból induljunk ki, ennek összegyűjtésében segít az óra eleji asszociációs játék.

A lecke célkitűzése, hogy a feltámasztás reménysége ne csupán egy szó, vagy keresztyén frázis maradjon, hanem megszólítsa a gyermekeket mind érzelmi, mind testi, mind gyakorlati szinten. Ebben segítenek a különböző feladatok.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>MINIMUM</u>	<u>OPTIMUM</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásokban és beszélgetésekben. • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ismerje és segítséggel fogalmazza meg a keresztyén feltámasztás fogalmát. ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét: János evangéliuma 3,16. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban és beszélgetésekben. • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja értelmezni és elmondani Lázár feltámasztásának történetét. ○ Tudja meg fogalmazni a maga korosztályos szintjén a feltámasztás reménységét

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja önállóan értelmezni a lecke Igéit: János evangéliuma 3,16, 11,25.
--	---

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT – GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Jézus király, uralma van a halál felett.

Kognitív cél: Lázár történetén keresztül annak a felismertetése, hogy Jézusnak hatalma van a halál felett is.

Affektív cél: A halál és veszteséghez kapcsolódó biblikus attitűd formálása.

Pragmatikus cél: Lehetőség teremtése az órán, hogy a diákok megfogalmazzák, hogy Jézus miatt van reménységünk.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>A téma megalapozása szabad asszociációk segítségével</p> <p>Rajzoljunk fel a táblára egy sírkövet! Gyűjtsünk asszociációkat! Engedjük a tanulókat, hogy szabadon elmondják eddigi tapasztalataikat az alábbi kérdések mentén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voltál-e temetésen? • Átélted-e, hogy el kell búcsúznod egy közeli hozzátartozódtól? • Milyen érzések kísérnek egy temetést? • Milyen érzéseket kelt egy látogatás egy szerettünk sírjánál? • Mi a mi vigasztalásunk, reménységünk? Mire gondolsz egy sírnál, ami jó? <p>Átvezetés: Jézus is ellátogatott egy sírhoz. Együtt sírt barátaival, Máriával és Mártával, akik nagy betegségben veszítették el testvérüket, Lázárt. De nemcsak sírt, meg is vigasztalta őket.</p>	Kapcsolódó feladat: TK Feladattár 19. lecke (43. o.)
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	<p>Történetmondás – Jézus csodát tesz: Lázár feltámasztása</p> <p>Történetmondás vázlata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lázár betegségének híre • Jézus Bethániába érkezése: Lázár halott • A testvérek szomorúsága, keserősége • Jézus könnyei • Jézus a sírnál • Márta tiltakozása 	TK 19. lecke (42. o.) Történetmondás közbeni aktivitás: Kérjük meg a tanulókat, hogy gyűjtsenek érzéseket! Írják fel egy lapra a történet közben jelentkező érzéseket!

	<ul style="list-style-type: none"> • Jézus csodát tesz • Hit és öröm <p>Üzenet elmélyítése a munkafüzetben munkáltatással</p> <p>Tudod-e feldolgozása, a lecke üzenetének kidomborítása</p> <p>A feltámadás reménységének szimbólumai és szavai – munkáltatás a munkafüzetben Beszéljünk a munkafüzetben található rajzokról, szimbólumokról! Gyűjtsünk össze olyan vigasztaló szavakat, kifejezéseket, amelyek a keresztyén reménységet fogalmazzák meg! Hagyjunk időt a gyermekeknek, hogy elkészítsék saját képeslapjukat!</p>	<p>A végén gyűjtsük össze a táblára!</p> <p>MFGY 19. lecke 3. (61. o.)</p> <p>TK 19. lecke Tudod-e? (43. o.)</p> <p>MFEI 19. lecke 6. (63. o.)</p>
<p>Aranymondások</p>	<p>„<i>Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él.</i>” (Jn 11,25)</p> <p>„<i>Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.</i>” (Jn 3,16)</p>	<p>javaslat az aranymondás feldolgozásához: A feltámadás igéi mozdulatokban Kérjük meg a gyermekeket, hogy álljanak fel, emeljék fel a két kezüket, nyújtózzanak felfele az ég felé, mint egy terebélyes, az égbe magasodó fa! Hunyják be a szemüket! Olvassuk fel a két ígét a tankönyvből (43. o.)! Majd kérjük meg a diákokat, hogy csukott szemmel szép lassan engedjék le a kezüket, guggoljanak le, gubózzanak össze, rejtsék fejüket az ölükbe, maradjanak kis ideig ebben a sötétségben! Majd szép lassan nyíljanak meg, emelkedjenek fel, és tárják kezeiket az égbe, majd nyissák ki a szemüket! Olvassuk fel ismét a két aranymondást!</p>
<p>Énekjavaslat (alternatívák)</p>	<p>2. Szólj hozzám csendesen (TK 74. o.) 7. Mint a szép híves patakra (TK 78. o.) RÉ: 274. dics. 4. verse – Zengi hát az Úrnak</p>	

	350. dics. 1. verse- Feltámadt a mi életünk (+BS) DU: 143. Ó, Jöjj, Megváltó Jézusom – kánon	
Házi feladat	MFGY 19. lecke 4–5. (62. o.)	

TOVÁBBI ÖTLETEK:

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 44-45. oldal

A képen látható:

- Nyitott sziklasír, előtte Jézus
- Temető székelykapuval, a kapun a FELTÁMADUNK szöveg olvasható

A szöveg:

- Olvasmány: Lázár feltámasztása

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

A képek:

- Mi látható a képen? Mikor temetkeztek az emberek barlang/szikla sírokba? Miért oda?
- Ma hogy néz ki egy temető? Ha jártál már ott, meséld el, milyen volt! Hasonlított a képen látható barlangsírhoz?
- Ki áll a sír előtt? Mire következtetsz a testtartásából és a gesztusaiból?
- Nézd meg egy mai temető rajzát! Olvasd el, mi van a kapura írva! Mit jelent ez?

A szöveg:

- Honnan kapták a rossz hírt Jézus és a tanítványai? Kik laktak ott?
- Miről és kiről szólt a hír?
- Miért nem sietett Jézus Lázárékhöz?
- Mit mondtak a gyászolók Jézusnak?
- Hogy viszonyult Jézus az emberekhez? Mit mondott nekik? Mi történt ezután?
- Hogy vélekedsz a történetről?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is él.”

- Olvassátok el a két Igét! Keressetek összefüggést a két Ige között! Mire jutottatok?

1. Fehér vagy fekete? A gyász színe a keresztyén kultúrákban általánosan a fekete. Ugyanígy van ez a magyarságban is. Korábban viszont a fehér is előfordult mint gyászvisélet. Ez mára már csak Ormánság és Sárköz vidékein maradt meg. Indítsunk beszélgetést az osztályban! Ők melyik színt választanák, ha választhatnának, miért? Osszuk két csoportra az osztályt! Az egyik érveljen a fehér, a másik a fekete szín mellett!

2. Temetési ének. Gyűjtsünk olyan énekeket az osztály énekkincséből, amely magában hordozza a feltámadás reménységét! Beszélgessünk az énekek vigasztaló erejéről!

3. Tiszteletadás, emlékezés sírkőnél. Ha a környezetünkben található olyan sírhely/sírkő, ahol tiszteletünket fejezhetjük ki, vagy emlékezhetünk az iskola vagy a gyülekezet múltjához tartozó elődre, akkor szervezzünk meg egy sírkömlátogatást! Készítsünk koszorút, készüljünk egy rövid beszámolóval, nekrológgal az életéről, énekeljünk egy feltámadáséneket a sírkőnél!

4. Jézus mindenható. (Ötlet: Szökörön Ágnes)

Körbeállunk. Valaki mond valamit Jézus mindenhatóságáról (pl: gyógyít). Következő elmondja azt, amit az előtte lévő mondott, és mond még egyet (pl: gyógyít, feltámaszt). Így tovább.

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ:

1. feladat:

1. kép: Lázár beteg
 2. kép: a sírkő elhengerítése
 3. kép: barátok, testvérek gyásza
 4. kép: Jézus feltámasztja Lázárt
 5. kép: Közös öröm
- Sorrend: 1-3-2-4-5

5. feladat: FELTÁMADÁS betűket kövessük! Mutassunk rá a zsákutcákra, amelyek jelen vannak, de végső megoldást, feloldást nem adnak, mint a keserűség, vád.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - EGYHÁZI ISKOLÁK 1. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Jézus király, uralma van a halál felett.

Kognitív cél: Lázár történetén keresztül annak a felismertetése, hogy Jézusnak hatalma van a halál felett is.

Affektív cél: A halálhoz, veszteséghez kapcsolódó biblikus attitűdformálás.

Pragmatikus cél: Lehetőség teremtése az órán, hogy a diákok megfogalmazhassák, hogy Jézus miatt van reménységünk.

Óra fő része	Javaslatok	Taneshköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	A téma megalapozása szabad asszociációk segítségével Rajzoljunk fel a táblára egy sírkövet! Gyűjtsünk asszociációkat! Engedjük a tanulókat, hogy	Kapcsolódó feladat: TK Feladattár 19. lecke (43. o.)

	<p>szabadon elmondják eddigi tapasztalataikat az alábbi kérdések mentén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voltál-e temetésen? • Átélted-e, hogy el kell búcsúznod egy közeli hozzátartozódtól? • Milyen érzések kísérnek egy temetést? • Milyen érzéseket kelt egy látogatás egy szerettünk sírjánál? • Mi a mi vigasztalásunk, reménységünk? Mire gondolsz egy sírnál, ami jó? <p>Átvezetés: Jézus is ellátogatott egy sírhoz. Együtt sírt barátaival, Máriával és Mártával, akik nagy betegségben veszítették el testvérüket, Lázárt. De nemcsak sírt, meg is vigasztalta őket.</p>	
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	<p>Történetmondás – Jézus csodát tesz: Lázár feltámasztása</p> <p>Történetmondás vázlata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lázár betegségének híre • Jézus Bethániába érkezése: Lázár halott • A testvérek szomorúsága, keserősége • Jézus könnyei • Jézus a sírnál • Márta tiltakozása • Jézus csodát tesz • Hit és öröm <p>Üzenet elmélyítése a munkafüzetben munkáltatással</p> <p>Tudod-e feldolgozása, a lecke üzenetének kidomborítása</p> <p>A keresztyén reménység szava – munkáltatás a munkafüzetben</p>	<p>TK 19. lecke (42. o.)</p> <p>Történetmondás közbeni aktivitás: Kérjük meg a tanulókat, hogy gyűjtsenek érzéseket! Írják fel egy lapra a történet közben jelentkező érzéseket! A végén gyűjtsük össze a táblára!</p> <p>MFEI 19/A lecke 3. (74. o.)</p> <p>TK 19. lecke Tudod-e? (43. o.)</p> <p>MFEI 19/A lecke 5. (75. o.)</p>
Aranymondások	<p>„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él.” (Jn 11,25)</p> <p>„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)</p>	
Énekjavaslat (alternatívák)	<p>2. Szólj hozzám csendesen (TK 74. o.)</p> <p>7. Mint a szép híves patakra (TK 78. o.)</p> <p>RÉ: 274. dics. 4. verse – Zengi hát az Úrnak 350. dics. 1. verse – Feltámadt a mi életünk (+BS)</p> <p>DU: 143. Ó, Jöjj, Megváltó Jézusom – kánon</p>	

Házi feladat	MFEI 19/A lecke 4. (75. o.)	
--------------	-----------------------------	--

TOVÁBBI ÖTLETEK:

1. Fehér vagy fekete? A gyász színe a keresztyén kultúrákban általánosan a fekete. Ugyanígy van ez a magyarságban is. Korábban viszont a fehér is előfordult mint gyászviselet. Ez mára már csak Ormánság és Sárköz vidékein maradt meg. Indítsunk beszélgetést az osztályban! Ők melyik színt választanák, ha választhatnának? Miért? Osszuk két csoportra az osztályt! Az egyik érveljen a fehér, a másik a fekete szín mellett!

2. Temetési ének. Gyűjtsünk olyan énekeket az osztály énekkincséből, amely magában hordozza a feltámadás reménységét! Beszélgessünk az énekek vigasztaló erejéről!

3. Tiszteletadás, emlékezés sírkőnél. Ha a környezetünkben található olyan sírhely/sírkő, ahol tiszteletünket fejezhetjük ki, vagy emlékezhetünk az iskola vagy a gyülekezet múltjához tartozó elődre, akkor szervezzünk meg egy sírkőlátogatást! Készítsünk koszorút, készüljünk egy rövid beszámolóval, nekrológgal az életéről, énekeljünk egy feltámadáséneket a sírkőnél!

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ:

1. feladat:

1. kép: Lázár beteg
 2. kép: a sírkő elhengerítése
 3. kép: barátok, testvérek gyásza
 4. kép: Jézus feltámasztja Lázárt
 5. kép: Közös öröm
- Sorrend: 1-3-2-4-5

5. feladat: FELTÁMADÁS betűket kövessük! Mutassunk rá a zsákutcákra, amelyek jelen vannak, de végső megoldást, feloldást nem adnak, mint a keserűség, vád.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT – EGYHÁZI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Jézus király, uralma van a halál felett.

Kognitív cél: Lázár történetén keresztül annak a felismertetése, hogy Jézusnak hatalma van a halál felett is.

Affektív cél: A halál és veszteséghez kapcsolódó pozitív attitűdformálás.

Pragmatikus cél: Lehetőség teremtése az órán, hogy a diákok megfogalmazhassák, hogy Jézus miatt van reménységünk.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás,	Múlt órai történet ismétlése Tegyük fel a táblára kevert sorrendben a mellékletben található kinyomtatható rajzokat!	Megjegyzés: A feladat a munkafüzetben is elvégezhető.

<p>előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>Rakjuk sorrendbe a csoport segítségével, ismételjük át ezalatt Lázár történetét!</p> <p>Házi feladat ellenőrzése – a történet üzenetének elmélyítése</p>	<p>MFEI 19/A lecke 1. (74. o.)</p> <p>MFEI 19/A lecke 4. (75. o.)</p>
<p>Feldolgozási javaslat, munkáltatás</p>	<p>A feltámadás Igéi mozdulatokban Kérjük meg a gyermekeket, hogy álljanak fel, emeljék fel a két kezüket, nyújtózzanak felfele az ég felé, mint egy terebélyes, az égbe magasodó fa! Hunyják be a szemüket! Olvassuk fel a két igét a tankönyvből (43. o.)! Majd kérjük meg a diákokat, hogy csukott szemmel szép lassan engedjék le a kezüket, guggoljanak le, gubózzanak össze, rejtsek fejüket az ölükbe, maradjanak kis ideig ebben a sötétségben! Majd szép lassan nyíljanak meg, emelkedjenek fel, és tárják kezeiket az égbe, majd nyissák ki a szemüket! Olvassuk fel ismét a két aranymondást!</p> <p>A feltámadás reménységének szimbólumai és szavai – munkáltatás a munkafüzetben Beszélgessünk a munkafüzetben található rajzokról, szimbólumokról! Gyűjtsünk össze olyan vigasztaló szavakat, kifejezéseket, amelyek a keresztyén reménységet fogalmazzák meg! Hagyjunk időt a gyermekeknek, hogy elkészítsék saját képeslapjukat!</p>	<p>TK 19. lecke aranymondások (43. o.)</p> <p>MFEI 19/B lecke 1. (76. o.)</p>
<p>Aranymondások</p>	<p>„<i>Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él.</i>” (Jn 11,25)</p> <p>„<i>Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.</i>” (Jn 3,16)</p>	
<p>Énekjavaslat (alternatívák)</p>	<p>2. Szólj hozzám csendesen (TK 74. o.) 7. Mint a szép híves patakra (TK 78. o.) RÉ: 274. dics. 4. verse – Zengj hát az Úrnak 350. dics. 1. verse – Feltámadt a mi életünk (+BS) DU: 143. Ó, Jöjj, Megváltó Jézusom – kánon</p>	
<p>Házi feladat</p>		